

Nicole Fontaine – politikė ir švietėja (1942–2018 m.)

Antroji Europos Parlamento pirmininkė moteris buvo įtaigi politikė ir atsidavusi Europos šalininkė, prižiūrėjusi euro įvedimą. Nicole Fontaine buvo Europos Parlamento pirmininkė 1999–2002 m. ir siekė reformuoti jo darbo metodus, kad jis taptų artimesnis Europos piliečiams.

Savo pirmojoje kalboje Europos Vadovų Tarybos susitikime 1999 m. spalį Tamperėje, Suomijoje, ji pabrėžė, kaip svarbu atsižvelgti į kasdienius žmonių rūpesčius. Ji pasisakė už plačios apimties veiklą, kad būtų parengta Sąjungos pagrindinių teisių chartija. 2000 m. gruodį Europos Parlamento vardu ji pasirašė Pagrindinių teisių chartiją.

N. Fontaine buvo ne tik politikė, bet ir švietėja. Ji buvo seniausios pasaulyje verslo mokyklos „ESCP Europe“ profesorė ir vadovavo Nicos Sophia Antipolis universiteto Jeano Monnet katedrai.

Ankstyvieji metai

N. Fontaine gimė 1942 m. sausio 16 d. Grainville-Ymauville mieste Normandijoje, jos tėvas buvo gydytojas, o seneliai – pradinės mokyklos mokytojai. Ji studijavo teisę ir tapo advokate Aukštutinės Senos (Hauts-de-Seine) departamente, tačiau švietimas išliko svarbia jos gyvenimo dalimi.

Per studentų ir darbininkų riaušes 1968 m. N. Fontaine gyveno Paryžiaus Lotynų kvartale. Ji buvo ką tik baigusi Paryžiaus politinių studijų institutą (*Institut d'Etudes Politiques de Paris*) ir laukėsi pirmojo kūdikio. Įvardydama save daugiau *įvykių stebėtoja, o ne dalyve*, vėliau ji manė, kad 1968 m. gegužės protestai paspartino neišvengiamus Prancūzijos visuomenės pokyčius.

N. Fontaine pradėjo dirbti Katalikiškojo švietimo generaliniame sekretariate (*Secrétariat général de l'Enseignement catholique*), atsakingame už privačiojo švietimo sektoriaus ir valdžios institucijų tarpusavio ryšius. Vėliau ji atliko svarbų vaidmenį įgyvendinant teisės aktų ir įstatymų pakeitimus, formavusius šios srities teisinę sistemą. 1975–1981 m. ji buvo Prancūzijos nacionalinės švietimo tarybos (*Conseil Supérieur de l'Education Nationale*), o 1980–1984 m. – Ekonominės ir socialinės tarybos (*Conseil économique et social*) narė. N. Fontaine tapo žinomesnė per nacionalines diskusijas apie privatųjį švietimą ir 1984 m. buvo išrinkta į Europos Parlamentą.

Politinė karjera

Nuo pat parlamentinės veiklos pradžios Nicole Fontaine siekė piliečių Europos, daugiausia dėmesio skirdama jaunimo švietimo ir akademinės kvalifikacijos tarpusavio pripažinimo projektams, taip pat moterų teisėms ir lyčių lygybei.

Du kartus – 1989–1994 m. ir 1994–1999 m. – ji ėjo Europos Parlamento pirmininko pavaduotojo pareigas. Ji tarpininkavo sudarant Europos Parlamento ir valstybių narių susitarimus dėl pagrindinių teisės aktų, įskaitant dvi ES jaunimo programas („Socrates“ ir „Jaunimas Europai“). Jos diplomatiniai įgūdžiai buvo plačiai žinomi ir vertinami. 1999 m. žurnalas „The Economist“ pavadino ją „konsensuso siekėja, koalicijų kūrėja, taikintoja... kuri įmantriuose Europos politikos koridoriuose jaučiasi kaip namie, siekdama įvairių partijų paramos, dalydama šypsenas ir išviliodama kompromisus“.

1999 m. liepos 20 d. Nicole Fontaine buvo išrinkta Europos Parlamento pirmininke. Pirmasis jai tekęs išbandymas buvo naujos, Romano Prodi vadovaujamos Komisijos paskyrimas po J. Santero vadovaujamos Komisijos krizės 1999 m. kovą. Ji palaikė gerus santykius su naująja Komisija ir su valstybėmis narėmis Ministrų Taryboje.

Nenuilsdamai siekdama dialogo ir taikos N. Fontaine išgarsėjo tuo, kad 2000 m. Strasbūre jai pavyko suvesti Izraelio ir Palestinos parlamentų pirmininkus istoriniam rankos paspaudimui. 2001 m. balandį ji pakvietė Afganistano viceprezidentą, vadą Ahmadą Shahą Massoudą apsilankyti Strasbūre ir pasakyti kalbos apie padėtį jo šalyje. Ji ypač rūpinosi sunkia Afganistano moterų padėtimi. Kitą mėnesį ji pakvietė tris slapta iš Kabulo pabėgusias moteris pasidalyti savo išgyvenimais Europos Parlamente. Šį posėdį ji apibūdino kaip vieną iš labiausiai jaudinančių jos pirminkavimo momentų.

2002 m. N. Fontaine baigė darbą Europos Parlamente ir tapo Jeano-Pierre'o Raffarino vadovaujamos Prancūzijos vyriausybės pramonės ministre. 2004–2005 m. ji vadovavo „Scelles“ fondui, kovojančiam su lytiniu išnaudojimu. 2004 m. ji vėl buvo išrinkta į Europos Parlamentą. Nicole Fontaine taip pat buvo mokyklos „ESCP Europe“ profesorė ir parašė knygų apie Europos Parlamento darbą.

Iki pat paskutiniųjų gyvenimo metų ji aktyviai dalyvavo diskusijose, kaip tobulinti Europos Sąjungą. Prieš pat 2016 m. birželio referendumą Jungtinėje Karalystėje dėl narystės Europos Sąjungoje kartu prancūzų žurnalistu François Poulet-Mathisu ji išleido knygą „Brexit, Une Chance? Repenser l'Europe“ („Brexit'as – ar tai proga? Europos permaštymas“). Joje objektyviai nagrinėjamos visuomenės nepasitenkinimo ES priežastys. Visuomet išlikdama Europos šalininke, N. Fontaine apžvelgė, kaip tuo būtų galima pasinaudoti sprendžiant piliečiams rūpimus klausimus ir sustiprinant Europos Sąjungą.

Nicole Fontaine mirė 2018 m. gegužės 17 d., sulaukusi 76 metų. Jos atsidavimas Europos idealams dar jai gyvai esant įvertintas įvairiais apdovanojimais, tarp jų ir Roberto Schumano medaliu bei nacionaliniu ordinu „Už nuopelnus“ (*Commandeur dans l'Ordre National du Mérite*).

Nicole Fontaine sveikina Afganistano politiką ir Šiaurės aljanso karinį vadovą Ahmadą Shah Massoudą per jo vizitą į Europos Parlamentą Strasbūre 2001 m.